

ආර්ථික විද්‍යාව
අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර උසස් පෙළ විභාගය
සඳහා විෂයානුබද්ධ පුනරීක්ෂණ සංවිනය
09 අන්තර්ජාතික වෙළෙඳාම
ව්‍යුහගත ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු

1.

(i) රටවල් දෙකක භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය සන්සන්දනය කල විට එක් රටකට අනෙක් රටට සාපේක්ෂව වැඩිම කාර්යක්ෂමතාවයකින් භාණ්ඩ නිපදවීමට හැකි නම් එය නිරපේක්ෂ වාසියයි.

නිමවුමක් සඳහා අඩුම සම්පත් පිරිවැයක් භාවිතා කිරීමෙන් හෝ යෙදවුමකින් වැඩිම නිෂ්පාදනයක් ලබා ගැනීමෙන් නිරපේක්ෂ වාසි හට ගනී.

රටකට තවත් රටකට සාපේක්ෂව අඩු ආවස්ථික පිරිවැයකින් භාණ්ඩ නිපදවීමට ඇති හැකියාව සාපේක්ෂ වාසියයි.

(ii)

- දේශීය වශයෙන් නිපදවීමට නොහැකි භාණ්ඩ පරිභෝජනය කිරීමේ හැකියාව
- දියුණු තාක්ෂණය විදේශ රටවලින් ලබාගත හැකි වීම.
- අතිරික්ත නිෂ්පාදන අලෙවි කිරීමට වෙළෙඳපොළවල් සොයා ගත හැකි වීම.
- සම්පත් කාර්යක්ෂමව භාවිතා කලහැකි වීම.
- ආර්ථික වර්ධනය වේගවත් වීම.
- වෙළෙඳාම දියුණු වීමෙන් අනෙකුත් උපකාරක සේවාවල දියුණුවක් ඇති වීම.

(iii) අපනයන ඒකකයක ආනයන ක්‍රය ශක්තියයි. නැතහොත් අපනයන කරන භාණ්ඩ ඒකකයකින් ආනයනය කල හැකි භාණ්ඩ ප්‍රමාණය දැක්වීමයි.

$$\text{භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතය} = \frac{\text{අපනයන මිල දර්ශකය}}{\text{ආනයන මිල දර්ශකය}} \times 100$$

(iv)

- දේශීය ලදරු කර්මාන්ත විදේශ තරඟකාරීත්වයෙන් ආරක්ෂා කල හැකි වීම.
- දේශීය සම්පත් උපයෝජනය ඉහල යාම.
- ගෙවුම් ශේෂ දුෂ්කරතාවයන්ට පිළියමක් වීම.
- සේවා නියුක්තිය ආරක්ෂා වීම.
- ජාතික ආරක්ෂාව ශක්තිමත් වීම.
- අවගුණ භාණ්ඩ ආනයනය වැලකීම.

(v) ආනයන ව්‍යුහය

- පාරිභෝගික භාණ්ඩ ආනයනය
- අන්තර් භාණ්ඩ ආනයනය
- ආයෝජන භාණ්ඩ ආනයනය
- වර්ග නොකල භාණ්ඩ ආනයනය

අපනයන ව්‍යුහය

- කෘෂි කර්මික භාණ්ඩ අපනයනය
- කාර්මික භාණ්ඩ අපනයනය
- බණිජ ද්‍රව්‍ය අපනයනය
- වර්ග නොකල අපනයනය

2.

- (i) - සම්පත් සම්භාරයේ වෙනස්කම්
- ගුණාත්මක තත්වයන්
- නිෂ්පාදන ප්‍රභේදනය
- තාක්ෂණික වෙනස්කම්
- පරිමාණානුකූල පිරිමැසුම්
- අභිරුචියේ වෙනස්කම්
- රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති
- ස්ථානගතවීම.

(ii) භාණ්ඩ නිපදවීම සම්බන්ධයෙන් කිසිම රටකට නිරපේක්ෂ වාසි නොමැති අවස්ථාවක පවා විදේශ වෙළෙඳාමට සහභාගී විය හැක.

නිරපේක්ෂ වාසි නොමැති වුවත් භාණ්ඩ නිපදවීමේදී පවතින ආවස්ථික පිරිවැය තත්වය පදනම්කර ගෙන විදේශ වෙළෙඳාමට සහභාගී විය හැක.

ඒ අනුව යම් භාණ්ඩයක් නිපදවීමට අනෙක් රටට සාපේක්ෂව අඩු ආවස්ථික පිරිවැයකින් නිපදවිය හැකි නම් එම රටට සාපේක්ෂ වාසියක් පවතී.

ඒ අනුව අඩු ආවස්ථික පිරිවැයකින් නිපදවිය හැකි භාණ්ඩය අපනයනය කිරීමේනුත් වැඩි ආවස්ථික පිරිවැයක් ඇති භාණ්ඩ ආනයනය කිරීමේනුත් විදේශ වෙළෙඳාමට දායක විය හැක.

(iii) - භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතය යනු අපනයන ඒකකයක ආනයන ක්‍රය ශක්තියයි.

$$\text{භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතය} = \frac{\text{අපනයන මිල දර්ශකය}}{\text{ආනයන මිල දර්ශකය}} \times 100$$

-ආදායම් වෙළෙඳ අනුපාතය යනු අපනයන ආදායමෙහි ආනයන ක්‍රය ශක්තියයි.

$$\text{භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතය} = \frac{\text{අපනයන මිල දර්ශකය} \times \text{අපනයන පරිමා දර්ශකය}}{\text{ආනයන මිල දර්ශකය}} \times 100$$

(iv) - ලෝක වෙළෙඳ ගිවිසුම් නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක වේද යන්න පරිපාලනය කිරීම.

- වෙළෙඳපොළ ආරවුල් බේරුම් කිරීම.
- සාමාජික රටවල ප්‍රතිපත්ති සමාලෝචන කිරීම.
- ඡාත්‍යන්තර ආර්ථික සංවිධාන සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම.
- වෙළෙඳාම ප්‍රවර්ධනයට.

(v) -දේශීය හා විදේශීය වෙළෙඳපොළ සංකෝචනය වීම.

- දියුණු තාක්ෂණය සංක්‍රමණයට බාධා ඇති වීම.
- ගුණාත්මක බවින් අඩු භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයට පෙළඹුම් ඇතිවීම.
- වෙළෙඳාම සංකෝචනය වීමෙන් ජාතික ආදායම අඩු වීම.

3.

- (i) (අ) රෙදි - ඉන්දියාව
ආහාර - ඉන්දියාව

(ආ) රෙදි නිපදවීමේ ආවස්ථික පිරිවැය

$$\text{ඉන්දියාව} = \frac{20}{10} = 2$$

$$\text{පාකිස්ථානය} = \frac{5}{8} = 0.62$$

ආහාර නිපදවීමේ ආවස්ථික පිරිවැය

$$\text{ඉන්දියාව} = \frac{10}{20} = 0.5$$

$$\text{පාකිස්ථානය} = \frac{8}{5} = 1.6$$

ඒ අනුව රෙදි නිපදවීමේ සාපේක්ෂ වාසිය - පාකිස්ථානය
ආහාර නිපදවීමේ සාපේක්ෂ වාසිය - ඉන්දියාව

(ඉ) ඉන්දියාව ආහාර නිපදවා අපනයනය කරයි.

පාකිස්ථානය රෙදි නිපදවා අපනයනය කරයි.

- (ii) - සලාක හෙවත් කෝටා නියම කිරීම.
- දේශීය නිෂ්පාදනයන්ට සහනාධාර ලබා දීම.
- විදේශ විනිමය පාලනය
- වෙළෙඳ සම්බාධක පැනවීම.
- ප්‍රපාතනය
- පරිපාලන හා තාක්ෂණික ප්‍රමිතීන් නියම කිරීම.

(iii) එකඟ නොවේ.

$$\text{හාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතය} = \frac{\text{අපනයන මිල දර්ශකය}}{\text{ආනයන මිල දර්ශකය}} \times 100$$

හාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතය යනු අපනයන ඒකකයක ආනයන ක්‍රය ශක්තියයි.

නමුත් වෙළෙඳ ශේෂය යනු හාණ්ඩ හා සාධක නොවන සේවා අපනයන ආදායම හා ආනයන වියදම අතර වෙනසයි.

වෙළෙඳ ශේෂය = අපනයන ආදායම - ආනයනික වියදම

(iv) - නිෂ්පාදන හැකියා මායිමට පිටතින් ඇති හාණ්ඩ සංයෝගයක් පරිභෝජනය කිරීමේ හැකියාව.

- විදේශ රටවල දියුණු තාක්ෂණය ලබා ගැනීමේ හැකියාව
- අතිරික්ත නිෂ්පාදන අලෙවි කිරීමට වෙළෙඳපොලක් හිමි වීම.
- සම්පත් කාර්යක්ෂමව භාවිතා කිරීමේ හැකියාව
- ආර්ථික වර්ධනය වේගවත් වීම.

4.

- (i) (අ) පරිසංඝක - චීනය
ගුවන් විදුලි යන්ත්‍රය - චීනය

(ආ) වෙළෙඳාමක් සිදුවේ. සාපේක්ෂ වාසිය මත වෙළෙඳාම සිදුවේ.

පරිසංඝක නිපදවීමේ ආවස්ථික පිරිවැය

$$\text{චීනය} = \frac{30}{10} = 3$$

$$\text{රුසියාව} = \frac{12}{50} = 2.4$$

ගුවන් විදුලි යන්ත්‍ර නිපදවීමේ ආවස්ථික පිරිවැය

$$\text{චීනය} = \frac{10}{30} = 0.33$$

$$\text{රුසියාව} = \frac{5}{12} = 0.41$$

පරිසංඝක නිපදවීමේ සාපේක්ෂ වාසිය - රුසියාව

ගුවන් විදුලි යන්ත්‍ර නිපදවීමේ සාපේක්ෂ වාසිය - චීනයට ඉතීවේ.

ඒ අනුව රුසියාව පරිසංඝක අපනයනය කිරීමෙන් චීනය ගුවන් විදුලි යන්ත්‍ර අපනයනය කිරීමෙන් වෙළෙඳාමට දායකවේ.

- (ii) අපනයනය - තේ
 - ඇඟළුම්
 - රබර් නිෂ්පාදනය
 - සම්භාණ්ඩ
 - ආහාරපාන දුම්කොළ
- ආනයන - ආහාර
 - පොහොර
 - රසායනික ද්‍රව්‍ය
 - වාහන
 - බොරතෙල්

(iii)

- 1) නව රැකියා අවස්ථා බිහි වීම.
- 2) විදේශ ආයෝජන ඉහල යාම.
- 3) ලෝක වෙළෙඳ පරිමාව ඉහල යාම.
- 4) විදේශ සේවා නියුක්තිය ඉහල යාම.
- 5) නිෂ්පාදනය හා පරිභෝජනය ඉහල යාම.
- 6) තරඟකාරිත්වය තුලින් ගුණාත්මක නිෂ්පාදන බිහි වීම.
- 7) නව තාක්ෂණය ප්‍රසාරණය වීම.

(iv)

- තරඟකාරිත්වයේ වාසිය යනු කිසියම් භාණ්ඩයක් පාරිභෝගිකයන් වෙත සැපයීමේදී සෙසු තරඟකරුවන්ට වඩා වැඩි වටිනාකමක් පාරිභෝගිකයන් වෙත ලබා දීමයි.
- තරඟකරුවන්ට වඩා අඩු මිලක් යටතේ අලෙවි කිරීමෙන් හෝ වැඩි ගුණාත්මක භාණ්ඩ ඉදිරිපත් කිරීමෙන් තරඟකාරිත්ව වාසිය ලබා ගත හැක.
- විශේෂීකරණයේ වාසිය යනු සාපේක්ෂ හෝ නිරපේක්ෂ වාසිය ඇති භාණ්ඩ විශේෂීකරණය වීමෙන් නිපදවා අලෙවි කිරීමෙන් එක් එක් රටේ නිෂ්පාදනය මෙන්ම ලෝක නිෂ්පාදනයද වර්ධනය වීමයි.

5.

- (i) (අ) එක්සත් ජනපදය
(ආ) පරිසර ආවස්ථික පිරිවැය

$$\text{එක්සත් ජනපදය} = \frac{20}{3} = 3.66$$

$$\text{කැනඩාව} = \frac{30}{10} = 3$$

ඖෂධ වල ආවස්ථික පිරිවැය

$$\text{එක්සත් ජනපදය} = \frac{3}{20} = 0.15$$

$$\text{කැනඩාව} = \frac{12}{30} = 0.4$$

ඒ අනුව පරිසර ආවස්ථික නිපදවීමේ සාපේක්ෂ වාසිය කැනඩාවට හිමිවේ.

ඖෂධ නිපදවීමේ සාපේක්ෂ වාසිය එක්සත් ජනපදයට හිමිවේ.

ඒ අනුව කැනඩාව පරිසර ආවස්ථික අපනයනය කරයි.

එක්සත් ජනපදය ඖෂධ අපනයනය කරයි.

(ii)

- බුද්ධිමය දේපල හිමිකාරත්වය
- ප්‍රාග්ධන උපකරණ හිමිකාරත්වය
- නවාතැන් හඳුන්වා දීමේ හැකියාව
- අඩු පිරිවැයක් සහිතව භාණ්ඩ නිපදවීමේ හැකියාව
- ඉතා විශාල නිෂ්පාදන ධාරිතාවක් තිබීම.
- බෙදා හැරීමේ ජාල පිළිබඳ සුවිශේෂ හිමිකමක් තිබීම.

(iii) කාරක ප්‍රාග්ධනය සපයා ගැනීමේ පහසුව

- අපනයන වෙළෙඳපොළ විවිධාංගීකරණය ප්‍රමාණවත් නොවීම.
- අපනයන භාණ්ඩ විවිධාංගීකරණය ප්‍රමාණවත් නොවීම.
- අපනයන භාණ්ඩ වල මිල නිතර උච්ඡාවචනය වීම.
- ගෝලීයකරණයේ වාසි අත්කර නොගැනීම.
- ගෝලීය ආර්ථික අවපාත
- ලෝක වෙළෙඳපොළේ පවතින දැඩි අවිනිශ්චිතභාවය

(iv)

- අපනයන මිල දර්ශකය ඉහල යාම හා ආනයන මිල දර්ශකය පහල යාම.
- අපනයන මිල දර්ශකයට වඩා වැඩි වේගයකින් ආනයන මිල දර්ශකය පහල යාම.
- ආනයන මිල දර්ශකයට වඩා වැඩි වේගයකින් අපනයන මිල දර්ශකය ඉහල යාම.
- අපනයන මිල දර්ශකය ස්ථාවරව තිබියදී ආනයන මිල දර්ශකය පහල යාම.
- ආනයන මිල දර්ශකයේ ස්ථාවරව තිබියදී අපනයන මිල දර්ශකය ඉහල යාම.

(v)

- ආනයන ශක්‍යතාවය පහල යාම.
- වෙළෙඳ ශේෂ හිඟය වැඩිවීම.
- ගෙවුම් ශේෂයේ සමස්ථ හිඟය වැඩි වීම.
- සංචිත හා වත්කම් අඩු වීම.